

KUOPION LYSEO

2. vuositason huoltajienilta

16.1.2025

Lukiokoulutuksen tarkoitus (LUKIOLAKI ; 1 luku 2 §)

Lukiokoulutuksen tarkoituksena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia.

Lisäksi koulutuksen tarkoituksena on antaa opiskelijoille valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen.

Koulutusta alle 18-vuotiaalle opiskelijalle suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Lukiokoulutus antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa.

Kuopion keskustan lukiokampus

Kuopion Lyseon lukio

* yleislinja ja IB-linja

Kuopion taidelukio Lumit

* yleislinja, musiikkilinja, tanssilinja ja ilmaisutaitolinja

Kuopion Aikuislukio

* iltalinja , TUVA-koulutus, kaksoistutkinto ja verkkotarjotin

HALLINTO

Kampuksen rehtori, vt. lukio-opetuspäällikkö Mika Strömberg

Lyseon lukion virka-apulaisrehtori Päivi Kiiski

Taidelukio Lumitin virka-apulaisrehtori Inka Kokkonen

Lyseon ja Lumitin apulaisrehtori Paavo Heiskanen

Aikuislukion apulaisrehtori Tiina Kaljunen

Yleisiä asioita

- Ensi lukuvuoden suunnittelu- ja opintotarjotintyö on parhaillaan käynnissä.
 - Kuopion kaupungin talouden tasapainotus vaikuttaa tarjontaan
- Maksuttomuus & oppivelvollisuus:
Huoltajan tulee seurata opintojen etenemistä.
- Vietämme perinteistä Lyseon päivää huomenna 17.1.2025.
- TYKO-viikko 7.–11.4.2025
- Koulun kotisivuilta www.kuopionlyseo.fi löytyy yhteystietoja ja ajankohtaista tietoa.

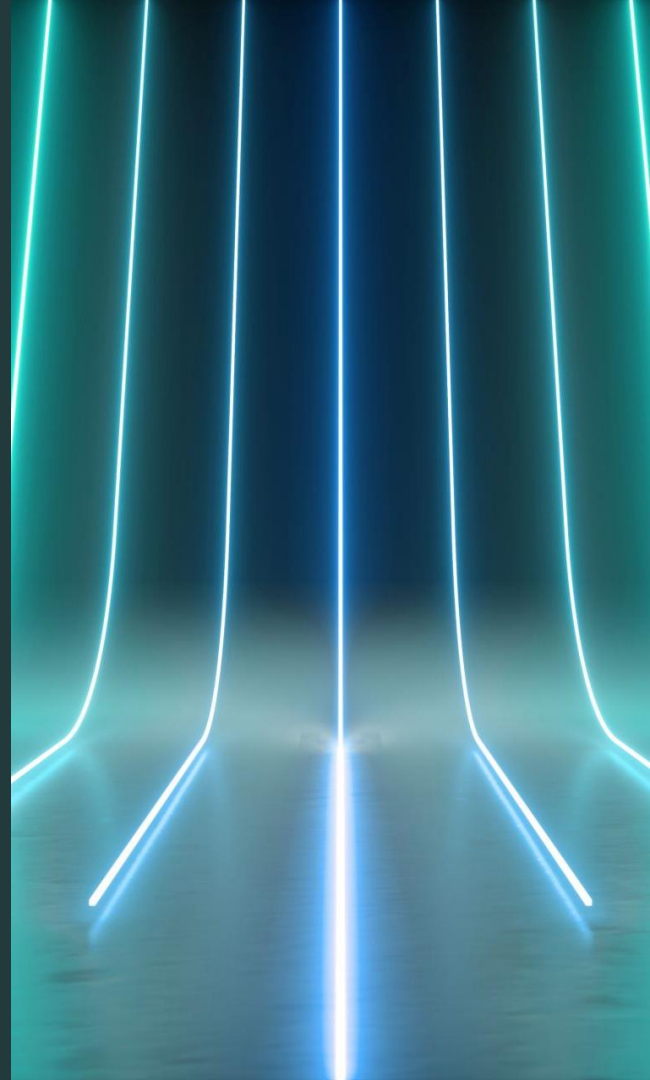
Vanhojen päivä

- Klo 10 vanhojen ja opettajien yhteinen brunssi Lyseon juhlasalissa
- Klo 12 vanhat tanssivat koulun väelle Lyseon juhlasalissa
- Klo 18 vanhat tanssivat läheisille Kuopion musiikkikeskuksella

NUOREN TUKEMINEN HAASTAVISSA TILANTEISSA

POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUE
PSYKOSOSIAALINEN OPISKELUHUOLTO/
PSYKOLOGI MINNA PAKARINEN

ROOLIT

- huoltaja
- rakkauden antaja
- rajojen asettaja
- ihmissuhdeosaaja
- elämän opettaja

HUOLTAJUUDEN ANSAT

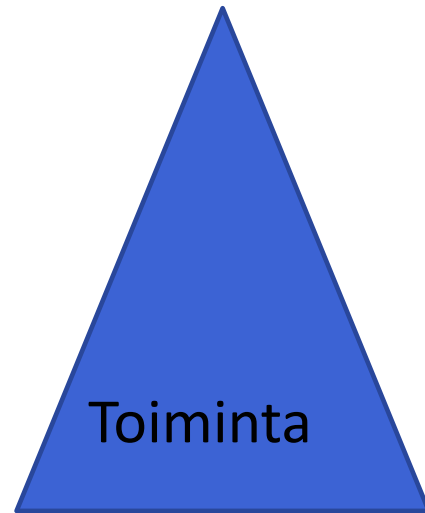
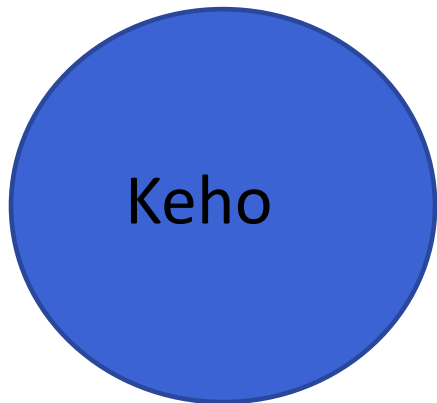
- liiallinen rauhoittaminen
- liian nopea puuttuminen
- välttämisen salliminen
- ankaruus

PERUSTAN TARKISTUS

- ravinto
- uni ja lepo
- liikunta
- harrastukset ja luovuus
- ihmissuhteet
- päihteettömyyden tukeminen
- läsnäolo
- oman polun vahvistaminen
- tunteiden ilmaisu
- kohtuulliset vaatimukset
- rajat
- tukeminen, auttaminen

MITEN HUOLTAJA VOI AUTTAA NUORTA?

- Oman tunnesäätelyn kautta
- ❖ aistit
- ❖ vaaleanpunaiset silmälasit
- ❖ uteliaisuuden suoja
- ❖ oman mielen rauhoittaminen
- ❖ työroolin hyödyntäminen
- ❖ aikuisena pysyminen kehon asennon avulla
- ❖ etäännyttäminen
- ❖ mielen turvapaikat

MUUTAMA SANA KESKITTYMISESTÄ

- Erään tutkimuksen mukaan ihminen keskittyy johonkin 47 sekuntia yhteen asiaan, ennen aiheen vaihtamista.
- Puhelin addiktoi -> dopamiini, mielihyvä
- Aivot ovat oppineet keskeytyksiin
- Mieli poukkoilee, on vaikea keskittyä pitkäaikaisesti mihinkään, tarkkaavuus muuttuu hektiseksi

MIKÄ AVUKSI?

Viidennen raajan loitontaminen

- Puhelimen viestiäänien vähentäminen, visuaalisuuden karsiminen
- Puhelimen päälle voi laittaa lapun, jossa lukee: "MIKSI?"
- Tauoilla voi tehdä jotain muutakin kuin olla puhelimella
- Pelaamisen ja puhelinajan rajoittaminen
- Sovelluksia voi myös laittaa tauolle
- Tiedostaminen ja uusien toimintatapojen opettelu

Mitä toivot minun tekevän
silloin kun olet ahdistunut /
strssaantunut / alakuloinen?

Mistä huomaan,
kun sinä et voi
hyvin?

Huomaan, että sinulla on
huono olo? Mitä voisin tehdä
hyväksesi?

Olen tässä. En mene
minnekään.

Läsnäoloa

Olen täällä kun haluat
jutella.

Huomasin, että sulla oli hankalaa. Hienoa, että yrittit silti.

Hei, mahtavaa! Selvisit siitä, vaikka tuntuikin vaikealta.

Mä ymmärrän, että sua jännittää. Uskon kuitenkin vahvasti, että selviät siitä.

Mä ymmärrän, että sua pelottaa. Haluatko, että autan sua?

Kannustusta, auttamista

- Kuulostaa tosi rankalta. Olen pahoillani, että joudut kokemaan tuollaista.

Sinun ei tarvitse pyytää anteeksi sitä, että sua ahdistaa / masentaa / turhauttaa. On ok tuntea noin.

Olet rakas ja ihana just tuollaisena.

Sinun ei tarvitse suojella minua.

Validointia, luvan antamista, ymmärtämistä

Me selvitään tästä yhdessä.

Toivon luomista

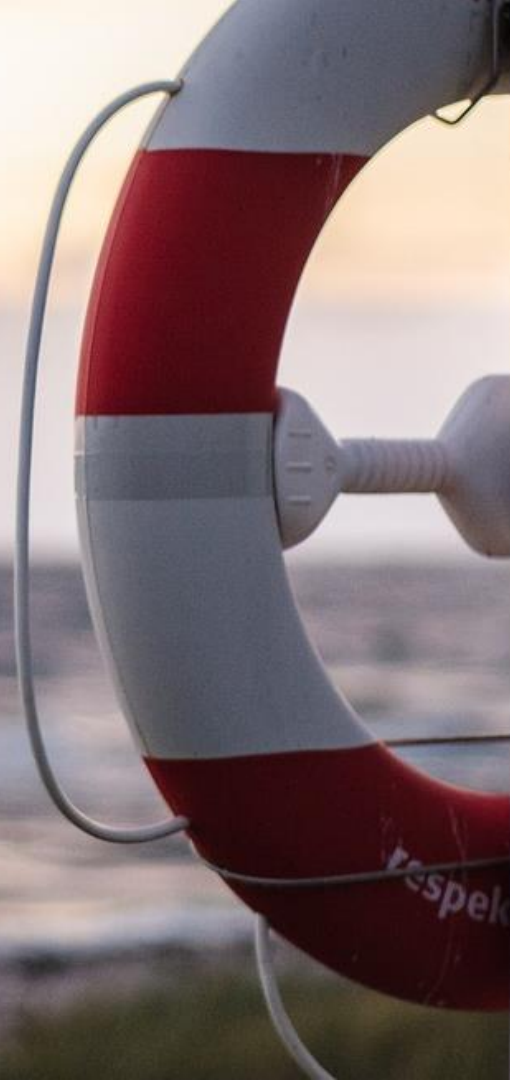
Tämäkin tunne menee ohi.
Hengitellään yhdessä tämä
hetki läpi.

Vaikka nyt tuntuukin
pahalta, niin kohta
helpottaa.

Olen sinun tukenasi.

APUA NUORELLE

- [Omahelpperi](#)
- [Mielenterveystalo.fi](#)
- Sekaisin-chat
- Mieli ry:n kriisipuhelin ja chat
- Opiskeluhuollon palvelut

KUOPION LYSEO

Ylioppilas- tutkinto

Virka-apulaisrehtori Päivi Kiiski

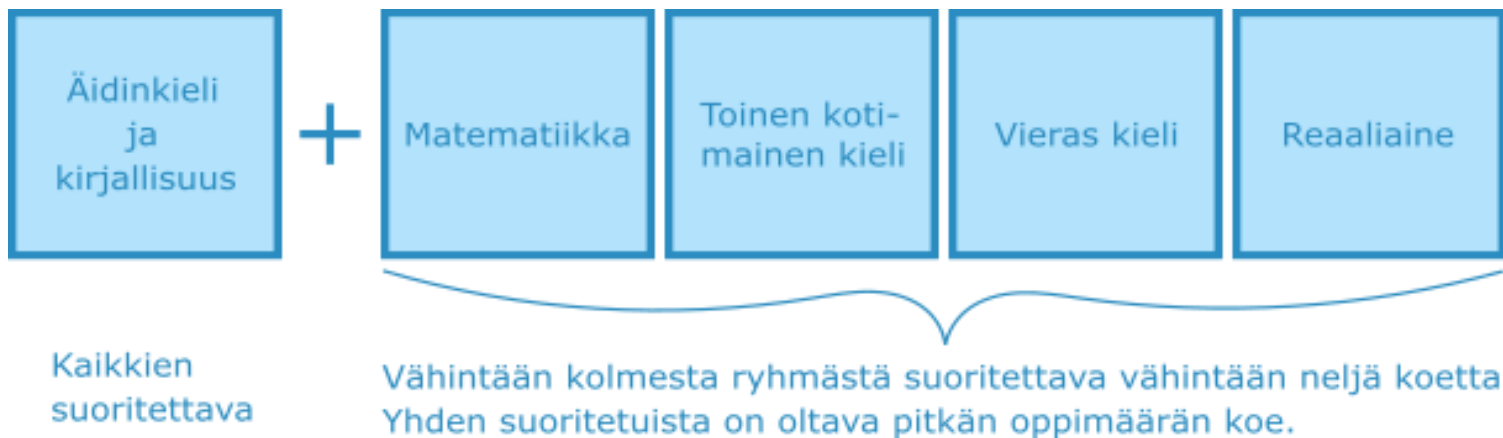

Tutkinnon suorittaminen

- Ylioppilaaksi valmistuminen
= lukion oppimäärä 150 op + yo-tutkinto
- Yo-tutkinto on suoritettava **korkeintaan kolmen perättäisen kirjoituskerran** aikana -> esim. K25, S25, K26
- Osallistumisoikeus yo-kokeeseen on, kun opiskelija on suorittanut pakolliset opinnot kyseisestä oppiaineesta.
- Yo-koetehtävät laaditaan **pakollisten & valtakunnallisten valinnaisten** opintojen pohjalta.

Tutkinnon rakentuminen

Viisi koetta

+ ylimääräisiä kokeita

Hajauttaminen ja täydentäminen

Yo-tutkinnon reaalkoepäivät

1. reaalkoepäivä

- PSYKOLOGIA
- FILOSOFIA
- HISTORIA
- FYSIIKKA
- BIOLOGIA

2. reaalkoepäivä

- UE/UO/ET
- YHTEISKUNTAOPPI
- KEMIA
- TERVEYSTIETO
- MAANTIEDE

Ilmoittautuminen yo-kokeisiin

- Syksyn 2025 kokeisiin ilmoittaudutaan toukokuussa, kevään 2026 kokeisiin marraskuussa.
- Ilmoittauduttaessa valitaan tasot toisessa kotimaisessa ja vieraassa kielessä sekä matematiikassa (vähintään yhdessä kokeessa vaativampi oppimäärä).
- Ilmoittautuminen on sitova:
Jos kokeeseen ilmoittautunut henkilö jää saapumatta koetilaisuuteen tai ei jätä koesuoritusta arvosteltavaksi, koe katsotaan hylätyksi.

Yo-tutkinto ja maksuttomuus

- Viisi ensimmäistä koetta ja niiden hylättyjen suoritusten uusiminen ovat maksuttomia oppivelvollisille.
- Kuudennesta kokeesta alkaen sekä hylätyn että hyväksytyn kokeen uusimisesta peritään tutkintomaksu 38 € / koe.

Yo-kokeen uusiminen ja arvosanan korottaminen

- Hyväksytyyn kokeen saa uusia ilman rajoitusta.
- Hylätyn kokeen voi uusia kolme kertaa tutkinnon suorittamisen aikana.
 - Jos kokelas tulee hylätyksi jossakin pakollisessa kokeessa kolmannella tutkintokerralla, hän saa uusia hylätyn kokeensa kolme kertaa kolmen seuraavan tutkintokerran aikana.
 - Pisimmillään tutkinnon suorittaminen voi siten ulottua kuuteen tutkintokertaan.

Yo-kokeen uusiminen ja arvosanan korottaminen

- Ylioppilastutkinnon hyväksytysti suorittanut voi uusia hylättyä koetta rajoituksetta.
 - Jos hylätty pakollinen koe on kompensoitu, sen saa myös uusia rajoituksetta. Koe on tässä tapauksessa maksullinen.
- Ylioppilastutkinnon hyväksytysti suorittanut henkilö voi täydentää tutkintoa
 - sellaisten oppiaineiden kokeilla, jotka eivät sisälly hänen suorittamaansa tutkintoon
 - sellaisten oppiaineiden kokeilla, jotka ovat eritasoisia kuin hänen suorittamaansa tutkintoon sisältyvät samojen oppiaineiden kokeet.

Lisätietoja

- Ylioppilastutkintolautakunnan tiedotekirje kokelaille löytyy YTL:n sivuilta:

www.ylioppilastutkinto.fi

KUOPION LYSEO

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjaaja Pauliina Pöntinen 23CD

Opinto-ohjaaja Miika Raudaskoski 23A

Opinto-ohjaaja Emmi Karvonen 23B

Ohjaus 2. ja 3. lukiovuotena

2. vuositasen ohjaus

- OPo2-opintojakso, yksilöohjaus
- Omien vahvuuksien ja kiinnostusten pohdintaa
- Tutustumista jatko-opintovaihtoehtoihin ja työelämään
- Yo-kirjoitukset, opintovalinnat, omat suunnitelmat

3. vuositasen ohjaus

- Lukuvuoden tärkeät päivämäärät, lukio-opintojen loppuunsaattaminen
- Tutustumista jatko-opintovaihtoehtoihin ja työelämään
- Hakuajat ja -menettelyt
- Työmarkkinatukiasiat, 1kk periaate
- Yksilöohjaus, pienryhmät, omat suunnitelmat, välivuosi

Kakkosvuoden tärkeitä asioita

- Ainevalinnat abivuodelle
 - Loput pakolliset opintojaksot
 - Yo-kirjoituksia tukevat opintojaksot (valtakunnalliset valinnaiset + kertausopintojaksot)
 - Muut opintojaksot kiinnostusten ja tarpeen mukaan
 - Esivalinnat tehtynä 22.1.25 ja lukujärjestykset tulee olla tehtynä toukokuun 2025 alkupuolella
- Yo-kirjoitussuunnitelma
- Orientoituminen jatko-opintojen suunnitteluun

Opintovalinnat abivuodelle

- Lukion päättötodistus edellyttää, että opiskelija on
 - suorittanut **vähintään 150 op**, joista vähintään 20 on valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja
- Hylättyjä arvosanoja oppiaineen oppimäärässä (pakolliset ja valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot) saa olla **enintään 1/3 suoritetuista** opintopisteistä:

Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja valinnaisia opintoja,	joista voi olla hylättyjä opintoja enintään
2–5 opintopistettä	0 opintopistettä
6–11 opintopistettä	2 opintopistettä
12–17 opintopistettä	4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	6 opintopistettä

Jatko-opintoihin hakeminen

- Valintatapoja korkea-asteelle on useita
 - Todistusvalinta yo-arvosanojen perusteella – yliopistojen osalta muuttuu keväällä 2026
 - Valintakoevalinta - yliopistojen uudet valintakokeet 2025 alkaen
 - Muut tavat, esim. suoravalinta, kilpailumenestys, avoimen väylät, polkuopinnot, valintakurssit
- www.yliopistovalinnat.fi
- www.ammattikorkeakouluun.fi
- Oppilaitosten omat sivut
- Yhteisvalintasivustot

HUOM! Suurimmalle osalle aloja ei tarvita pitkää matikkaa ja opiskelupaikan voi saada ilman älliäkin!

KUOPION LYSEO

Eriyisopetus

Opintojen tukeminen

Eriyisopettaja Maiju Kemppainen

Erityisjärjestelyiden hakeminen

- Ylioppilastutkintolautakunnan määräysten mukaan koesuoritusta heikentävät syyt voidaan ottaa huomioon yo-kirjoituksissa ja tarvittaessa niiden vuoksi voidaan hakea erityisjärjestelyitä yo-kokeita varten.
- Näitä syitä ovat lukivaikeus, vieraskielisyys, eri sairaudet ja vammat tai vaikea elämäntilanne.
- Erityisjärjestelyiden myöntämisen perusteena on lukiotaipaleen aikana käytetyt tukitoimet. (Pois lukien äkilliset syyt)

Erityisjärjestelyiden hakeminen

- **Vieraskieliset kokelaat** voivat hakea erityisjärjestelynä lisäaikaa muihin kuin vieraiden kielten kokeisiin, jos vieraskielisyyden vaikutus opintosuoritukseen lasketaan *tarpeeksi haittaavaksi*.
- **Jos erityisjärjestelyitä haetaan terveydellisin perustein,** hakemukseen pitää liittää mukaan lääkärinlausunto tai muu terveydenhuoltoalan ammattilaisen laatima lausunto. Myös kuva Kanta-palvelusta olevasta diagnoosista riittää.

Erityisjärjestelyiden hakeminen

- Lausunnot
laitetaan eteenpäin Ylioppilastutkintolautakunnalle
4. jakson aikana.
- Opiskelijat saavat erityisjärjestelyhakemuksesta
4. jakson alussa Wilma-viestin.
- **Erityisjärjestelyhakemus
laaditaan erityisopettajan kanssa, opiskelijan
aloitteesta.**

Opintojen tukeminen

" Älypuhelimellaan murrosikäinen voi pitää vaivattomasti yhteyttä kymmeneen ihmisiin koko päivän ja liittyä ylistämään ja häpäisemään ihmisiä. Oikeastaan älypuhelin ja muut digitaaliset laitteet tuovat lapsille ja murrosikäisille niin paljon mielenkiintoisia kokemuksia, että ne aiheuttavat vakavan ongelman: *ne vähentävät mielenkiintoa kaikkiin ruudun ulkopuolisiin kokemuksen muotoihin.*"

Jonathan Haidt, 2024, Ahdistunut sukupolvi

Opintojen tukeminen

- Älypuhelimien neljä vahinkoa
 - Sosiaalinen vaje (kasvotusten vietetty aika romahtanut, sosiaalisten tilanteiden pelko)
 - **Univaje** (masennus, ahdistuneisuus, ärtyisyys, kognitiiviset vajeet, **oppimiskyvyn heikkeneminen**)
 - Tarkkaavaisuuden pirstoutuminen (kypsymättömyys ja toiminnanohjauksen puute)
 - Addiktio (behavioristiset menetelmät koukuttamiseen)
- Opiskelijoiden opintojen tukeminen on mahdollista silloin, kun perusasiat ovat kunnossa.
- Nuorille on mahdollistettava riittävä määrä unta.
- Puhelimen järkevän käytön opettaminen, aivot pitää opettaa keskittymään.
- Opintojen kanssa ei tarvitse jäädä yksin, tukea pitää osata ottaa vastaan.

KUOPION LYSEO

Ryhmän- ohjaajien terveiset

Kuluvan lukuvuoden kuulumisia

- Vanhojen päivä on tulossa PE 7.2.: tanssit läheisille klo 18 Musiikkikeskuksella
 - Koululla brunssi aamupäivällä kakkosille ja tanssit koulun väelle klo 12
 - Kaikki kakkoset saavat osallistua vanhojen päivään, vaikkeivat osallistuisi tansseihin
- Yleinen jaksaminen ja ajankäyttö, vapaa-ajan ja koulun tasapaino, nukkuminen, ruokailu
- Koulunkäynnin ja poissaolojen seuraaminen ja selvittäminen tärkeää: päivälukio-opiskelu edellyttää osallistumista opettamiseen; jos poissaoloja kasautuu on aina oltava yhteydessä aineenopettajaan opintojaksosuorituksen osalta
- Kun nuori täyttää 18 v., huoltajan tunnukset lakkaavat toimimasta – nuorelta tarvitaan [erillinen lupa](#) yhteistyöhön koulun ja vanhempien kesken